

Л.С. Прокопенко

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ВІДДІЛУ ІФЛА „ОСВІТА ТА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ”

З перших років існування ІФЛА у її структурі функціонували підрозділи, пов’язані з бібліотечною освітою, зокрема, з 1928 р. діяв спеціальний підкомітет. Сьогодні ці питання знаходяться в компетенції одного з восьми відділів – Відділу 7 „Освіта та наукові дослідження”, що складається з шести секцій, в рамках яких проводяться відповідні дослідження, обмін ідеями, досвідом, освітніми програмами та стандартами.

Секція освіти і підготовки кадрів у відділі найстаріша – її було засновано ще 1973 р. з метою сприяння покращенню якості бібліотечної освіти у всьому світі та підвищенню академічного статусу професії шляхом міжнародного визнання кваліфікаційних характеристик бібліотечних кадрів. Сьогодні особливий інтерес зосереджено на питаннях бібліотечної освіти у країнах, що розвиваються; вивченні процесу реалізації міжнародних директив з відповідності кваліфікаційних вимог, укладених секцією впродовж останніх років, викликом Болонського процесу.

У Секції освіти і підготовки кадрів з 2004 р. працює дискусійна група з питань електронного навчання, в рамках якої розглядаються нагальні проблеми фінансових аспектів, авторського права, якості.

Секція теорії та наукових досліджень в галузі бібліотекознавства займається теоретичними та прикладними аспектами дисципліни. Її пріоритетними завданнями є сприяння проведенню дослідницьких проектів в рамках структурних підрозділів і основних програм ІФЛА; заохочення впровадження дослідницьких курсів у навчальні програми бібліотечних вищих шкіл; інформування професійної громадськості про основні наукові результати світового бібліотекознавства. Серед основних проектів останніх років – проведення порівняльного аналізу національних тенденцій міжнародного

бібліотекознавства; розробка методів оцінки дослідницьких праць; вивчення ролі ІФЛА у розповсюдженні в бібліотеках сучасних професійних норм та стандартів; дослідження напрямів наукової діяльності членів постійних комітетів секцій федерації.

У серпні 2002 р. на базі круглого столу була заснована Секція безперервної професійної освіти та навчання на робочому місці. Її

основним завданням є сприяння поширенню програм підвищення кваліфікації бібліотечних кадрів з метою забезпечення постійного професійного розвитку, що є запорукою компетентного і якісного обслуговування користувачів в умовах постійних змін потреб сучасного суспільства. На порядку денному секції розробка директив з безперервної освіти в умовах високотехнологічного та інформаційно насиченого суспільства, яке вимагає постійного професійного розвитку, регулярної адаптації до виконання нових функціональних завдань.

Діяльність Секції історії бібліотечної справи, заснованої 2002 р., спрямована на сприяння усвідомленню бібліотечними фахівцями важливості історичних досліджень професії з метою її успішного розвитку. Секція займається питаннями історії бібліотечної справи на міжнародному та регіональному рівнях. Сьогодні у центрі її уваги – дослідження архівної діяльності світових бібліотечних асоціацій.

Секція грамотності та читання (попередня назва – Секція читання) була заснована 1997 р. У центрі її уваги - питання вивчення проблем грамотності, читання та читачів з метою стимулювання дослідницької діяльності бібліотек у цьому напрямі та обміну досвідом. Серед основних завдань, які виконує секція, - підтримка права доступу до інформації та знань як окремих громадян, так і суспільства в цілому; вивчення впливу різних культурницьких середовищ на розвиток читання у країнах світу; виявлення ролі бібліотек у підвищенні соціального усвідомлення значення читання та грамотності; сприяння заохоченню читання серед різних вікових категорій. Сучасні тенденції розвитку читання у світі мають свої особливості, зумовлені необхідністю гармонійного поєднання як традиційної культури читання, так і навичок читання у електронному середовищі. Секція проводить дуже плідну видавничу діяльність; тісно співпрацює з Міжнародною асоціацією читання ((IRA), Міжнародною радою з книжок для молоді (IBBY).

Утворення у 2002 р. в рамках Відділу на базі Круглого столу з освіти користувачів Секції інформаційної грамотності було зумовлене підвищенням інтересу до даної проблеми у всьому світі. Першочерговим завданням секції є сприяння міжнародній співпраці у розвитку та впровадженні інформаційної грамотності у бібліотеках всіх типів і видів та координація дій по подоланню інформаційної неосвіченості. Діяльність секції зосереджена на таких аспектах інформаційної грамотності як: освіта користувачів, методи навчання, використання комп'ютерів та мультимедійних засобів в освіті та навчанні, дистанційна освіта, формування інформаційної грамотності в бібліотеках. Секція тісно співпрацює з іншими організаціями та структурними підрозділами федерації у справі поширення і розвитку відповідних програм та проектів: створення спільно з ЮНЕСКО міжнародної бази даних з питань інформаційної грамотності; вивчення існуючих стандартів різних країн та розробка на їх основі міжнародного стандарту „Керівництво з

інформаційної грамотності для освіти впродовж всього життя” (2006 р.); розвиток відповідних освітніх програм.

Таким чином, Відділ ІФЛА „Освіта та наукові дослідження” сьогодні є провідним авторитетним осередком міжнародного співробітництва у галузі професійної бібліотечної освіти, що ініціює громадський інтерес до її проблем та пошуку шляхів їх вирішення. Вивчення досвіду цієї організації та участь у її роботі є нагальною потребою вітчизняної бібліотечної справи для розвитку повноцінного входження України в світовий бібліотечно-інформаційний простір.